

VÖRÅ
KOMMUN

IKT-strategia 2017-2020

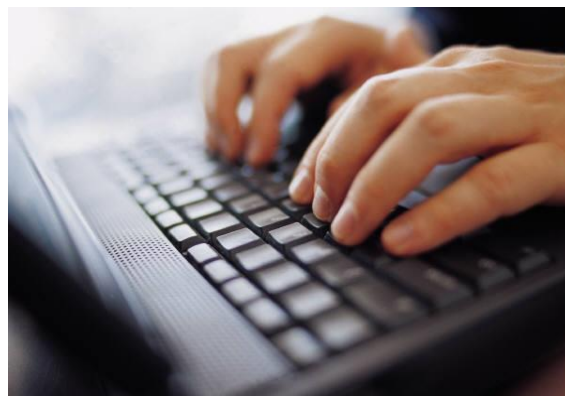

Vöyrin kunta

Sivistysosasto, hyväksytty SVBN:ssä, §? ???.?.2017

Johdanto

Vöyrin kunta hyväksyi aiemman IKT-strategiansa vuonna 2012. Monet sen tavoitteista ja visioista ovat toteutuneet. Olemme onnistuneet vastaamaan moniin koulun ja esikoulun IKT-haasteisiin, mutta kehitys on nopeaa ja uusia mahdollisuuksia ja haasteita ilmaantuu yhä tiheämpää vauhtia.

Vöyrin kunnan sivistystoimi on viime vuosina panostanut toimivan verkoston rakentamiseen, käynnistänyt pilvipalvelut kaikille oppilaille ja koko henkilöstölle sekä panostanut laitteisiin ja täydennyskoulutukseen luodakseen perustaa uuden opetussuunnitelman digitalisaatiovaatimuksille. Monet ongelmat on ratkaistu, perusta valettu ja nyt on aika ylläpitää ja kehittää kaikkia saatavilla olevia mahdollisuuksia.

Vöyrin kunta haluaa pysytellä monipuolisten pedagogisten menetelmien kehityksessä mukana. Informaatiotekniikan (IKT:n) käyttö opetuksessa muodostaa siinä tärkeän osan. Tarvitsemme toimivan strategian pitkäjänteiseen työhön. Nyt kädessäsi oleva strategia perustuu nykytilanteeseen sekä henkilöstön että oppilaiden osaamisen osalta. Se muodostaa myös vision ja tavoitteet, joita kohti työskennellä lähivuosina. Talouden realiteetteja analysoidaan ja panostustarpeita tuodaan esiin.

IKT-alan haasteena on yrittää ennakoita ja muodostaa tulevaisuutta, josta tiedämme todella vähän. Lisäksi meidän on otettava huomioon tekniikan todella nopea kehitys.

Toivomme kuitenkin, että lukija saa strategian avulla kuvan, joka tuottaa meille yhteisen vision lähivuosia varten.

IKT-strategian 2017–2020 työryhmä ja osallistujat

Terese Grannas

Ville Haajamo

Katja Grannas

Erik Lindgård

Ann-Charlotte Söderman

Thomas Södergård

Sanna Vestlin, erityisopettaja

Cecilia Raunio, Heidi Holmberg, esikoulu

Fredrik Sandelin, sihteeri, koollekutsuja

Sisältö

Introduktion..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

IKT-miljön och utrustningsnivå**Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Nätverk och kommunikation**Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Kunnande hos personalen**Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Elevkunnandet samt timresursen (se bilaga 1)**Fel! Bokmärket är inte definierat.**

IKT inom specialundervisningen**Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Elevkunnandet..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Ekonomisk situation och vision**Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Säkerhet och kontrollinstrument**Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Blanketter **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Bilagor:..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Vöyrin kunnan sivistystoimi haluaa tällä strategialla osoittaa, miten meidän tulee työssämme kehittää digitalisaatiota opetuksen kiinteänä osana tulevan neljän vuoden aikana.

Nykypäivän koulussa ja esikoulussa sekä nykyisessä opetussuunnitelmassa IKT:n ja teknologian käyttö opetuksessa on edellytys oppilaiden jokapäiväiselle toiminnalle yhteiskunnassa. Sitovat tavoitteet on kirjattu sekä opetussuunnitelman yleisiin osiin että eri oppiaineisiin. Digitaalinen osaaminen on yksi seitsemästä avainosaamisalueesta.

Vöyrin kunnan sivistystoimi haluaa toteuttaa uutta opetussuunnitelmaa. Haluamme täyttää opetussuunnitelman ja valtiollisten strategia-asiakirjojen tavoitteet sekä panostaa resursseja pysytteläksemme opetuksen digitalisaation eturintamassa sekä varustetason että täydennyskoulutuksen osalta.

Tämä strategia osoittaa kunnan nykytilanteen ja asettaa perusvision lähivuosien teknisten panostusten ja täydennyskoulutuksen suuntaamiselle. Sivistystoimen täytyy huolehtia siitä, että koko henkilöstö ja kaikki oppilaat pääsevät tasa-arvoisesti käsiksi teknologiaan ja että teknologiaa käytetään päivittäisessä koulutyössä. Johto ja rehtori/koulunjohtaja vastaavat ja takaavat, että tämä saavutetaan jokaisessa koulussa ja esikoulussa.

Käymme läpi perustason, johon oppilaiden tulisi yltää koulunkäynnin eri vaiheissa. Meidän tulee huolehtia siitä opettajien ja henkilökunnan jatkuvasta täydennyskoulutuksesta, jotta he pystyvät tarjoamaan oppilaille tämän perustason. Mutta opettajille ja henkilöstölle tulee myös tarjota täydennyskoulutusta IKT:n käyttöön oman työn välineenä, mikä ei ole sama asia kuin IKT:n opettaminen oppilaille.

Vöyrin kunta on viime vuosina panostanut aktiivisesti digitalisaatioon, ja infrastruktuuri ja tekniikka alkavat antaa meille mahdollisuuksia mutta vielä on paljon kehitettävää ja tutkittavaa. Strategiassa esitettävät tavoitteet ulottuvat vuoteen 2020. Koulumaailmassa on jo mittavaa ja laajaa pedagogista osaamista ohjelmien, sovellusten, verkkopohjaisten oppimateriaalien, interaktiivisten alustojen ym. käytössä. Jotta opettajat voisivat hyödyntää sitä joka oppitunnilla ja joka päivä, taustatekniikan – siis verkon, Wi-Fi-kapasiteetin, palvelinten ja teknisen infrastruktuurin – tulee toimia paremmin kuin tämän strategian kirjoittamishetkellä v. 2016. Lukion digitalisoidut ylioppilaskirjoitukset asettavat erityisen korkeat vaatimukset toiminnalle ja turvallisuudelle.

*Olemme tietoisia, ettei "device"-sana (laite) ole oikeaa suomea, mutta tällä hetkellä meillä ei ole hyvää termiä, joka kattaisi tietokoneen, tabletin ja älypuhelimien tai niiden väliset hybridit, mutta olemme päättäneet käyttää "laite"-termiä. **Opettajalla** tarkoitamme esikoulun,*

peruskoulun ja lukion opettajia. **Oppilaalla** tarkoitamme kaikenikäisiä oppilaita esikoulusta lukioon.

IKT-ympäristö ja varustetaso

Koska opettajat käyttävät useita erilaisia IKT-ohjelmia, -laitteita ja -sovelluksia päivittäisessä työssään oppimisympäristöissä ja hallinnossa, tukea ja kehittämistä tarvitaan useilla rintamilla:

- Kaikilla opettajilla tulee olla käytössään oma laite. Heidän tulee saada jatkuvasti täydennyskoulutusta ja suoraa ohjausta siihen, miten IKT:tä voidaan hyödyntää pedagogisena resurssina omassa työssä omassa oppiaineissa.
- Koulujen ja esikoulujen tekniikkaa tulee päivittää jatkuvasti, mitä tulee verkkoihin, laitetiheyteen ja oheisvarusteisiin (projektorit, screenit, interaktiiviset taulut, dokumentointikamerat, mittavälineet ym.).
- Kunnan tulee pyrkiä palkkaamaan IKT-toimiston ja yksiköiden IKT-tukihenkilöiden lisäksi myös IKT-pedagogi, joka huolehtii teknisestä tuesta yhteistyössä IKT-toimiston kanssa ja hoitaa yksiköissä osan ohjauksesta ja täydennyskoulutuksesta. **IKT-tukihenkilöiden** työajan tulee olla suhteessa yksiköiden kokoon, oppilaslukuun sekä laitteiden ja oheisvarusteiden määrään. IKT-tukihenkilöillä tulee olla työnkuvaus, jossa todetaan sopimus pohjaisen tehtävän vastuualueen sisältö.
- Asiasta erityisen kiinnostuneille opettajille tulee antaa kehittäviä mahdollisuuksia, ja heidän tulee voida tulevaisuudessa toimia muun henkilökunnan motivoijina ja täydennyskouluttajina.

Strategian liitteessä 1 käydään läpi tekniikan nykytilanne ja tulevaisuuden visio.

Verkko ja viestintä

Kunnan tulee jatkaa erillisen yhteisen kouluverkon käyttöä. Oppilaiden ja henkilökunnan käytössä on yhteinen pilvipalvelu, ja se tarjoaa mahdollisuuden yhteistyöhön ja pysyvään materiaalisalkkuun.

Riittävän tehokas langaton Wi-Fi ja riittävä verkkoyhteys Internetiin tulee taata. Verkkosuunnittelu ei ole toiminut täysin kivutta, ja sitä on kehitettävä ja suunniteltava paremmin. Verkkoa tulee sopeuttaa ja tehostaa siten, että verkkopohjaisten palvelujen (esim. tulostinten ja verkkopohjaisen esittelylaitteiston) ohjaus on rakennettu tarkoituksenmukaisesti.

Esittelylaitteiston kytkeminen kuvaan ja ääneen luokahuoneissa ja muissa tiloissa tulee olla mahdollisimman helppoa – mielellään langatonta.

Oppilaat kirjautuvat henkilökohtaisella AD-pohjaisella järjestelmällä pilvipalveluun ja sähköpostiin 1. luokasta lähtien, mikä tarkoittaa, että verkkoetiikan ja vastuun progressiiviselle opettamiselle on suurta tarvetta.

Keskitetty AD-ohjaus on tarkoituksenmukaista sekä kaikkien laitteiden ohjaaminen samasta palvelinjärjestelmästä.

Laitteiden ja teknisen välineistön määrä jatkaa kasvuaan mitä suurimmalla todennäköisyydellä samalla kun hintataso näyttää jatkuvasti laskevan, minkä vuoksi kunnan tulee jatkuvasti tutkia edullisia vaihtoehtoja, toimia joustavasti eikä sitoutua liian pitkiin hankintasopimuksiin.

Leasing on osoittautunut toimivaksi järjestelmäksi, joka on taannut tietyn teknisen tason ja vähentänyt vanhemman tekniikan yhä kalliimpia huolto-ongelmia, joiden jälkeen laitteet jäävät lopulta käyttämättömiksi. Lisäksi leasing tarjoaa tasaisen budjetoititason ja teknisen laitteiston, joka pysyy suhteellisen homogeenisena ja helpottaa näin tukitoimintoja. Pyrimme myös jatkossa liisaamaan mahdollisimman paljon tarkoituksenmukaista tekniikkaa.

Henkilöstön osaaminen

Digitaalinen opetus on jo nykyään ahkerassa käytössä joka päivä kaikissa kouluissa. Oppilaat tuottavat multimediamaateriaalia ja jakavat materiaalia keskenään ja opettajien kanssa. Verkkopohjaiset oppimateriaalit ja muut verkkoressurit muodostavat suuren osan koulun arkea. Opetus on nykyään yhteiskunnan osa-alueista ehkäpä se, jossa digitekniikkaa käytetään laajimmin, mutta meidän on myös pidettävä silmämme auki ja seurattava, millaisia muotoja digitalisaatio ottaa yhteiskunnassa ja yritysmaailmassa. Opettajat ovat jo digitalisaation sisällä, ja pisimmälle ehtineet ovat parhaita ohjaajia niille, joilla on vielä uutta opittavaa. Se ei kuitenkaan korvaa IKT-opettajan suurta tarvetta. Tekninen kehitys on niin nopeaa, ettei tässä strategiassa ole tarkoituksenmukaista asettaa osaamiselle yksityiskohtaisia tavoitteita vaan tavoitteiden tulee elää joustavasti tarpeiden mukaan ja ne esitetään strategian liitteenä. Opetussuunnitelmassa ilmoitetaan sitovat tavoitteet sille, kuinka digitalisaation tulee olla osa kaikkia oppiaineita ja päivittäistä työtä.

Uudessa opetussuunnitelmassa edellytetään kaikkien opettajien toteuttavan työssään digitalisaatiota. Tämän saavuttamiseksi opettajien tulee perehtyä kaikkien aineiden ja opetussuunnitelman yleisten osien tavoitteisiin sekä ymmärtää ja toteuttaa ”digitaalisen osaamisen” avainosaamista. Rehtoreiden ja koulunjohtajien täytyy asettaa yksiköiden tavoitteet ja vaatimustasot sille, miten paljon digitalisaatiota opettajan ja oppilaiden tulee vähintään toteuttaa opetuksessa eri ikäryhmissä.

Opettajien ja rehtoreiden tulee saada jatkuvaa ohjausta ja täydennyskoulutusta, jotta digitalisaatiotyö tuntuisi sujuvan ja jotta he pystyisivät toteuttamaan digitalisaation tavoitteita.

Jotta osaamisessa voitaisiin saavuttaa yhteinen taso, pitäisi yhdistää **pienryhmissä tapahtuva ohjaus** paikallisessa yksikössä sekä **isommat täydennyskoulutuskokonaisuudet**, jotka tarjoavat tarvittavat perustiedot, uusia ideoita ja motivaatiota uudenlaiseen ajatteluun ja luovuuteen.

Toiseksi tulee keskittyä **soveltamiseen** – vain suhteellisen usein käytetty IKT tuntuu motivoivalta oppia ja pysyy muistissa.

IKT on nykyään niin olennainen osa koulutusta, että johdon *tulee voida vaatia henkilöstöltä tiettyä osaamista ja opetuksen johdonmukaista sisältöä.*

Digitalisaatio tarkoittaa nykyään laajaa **viestintää** oppilaiden, opettajien, henkilöstön ja huoltajien kesken, ja kaikkien yksiköiden tulee laatia **viestintästrategia**, jossa sovitaan, miten ja missä viestitään mitään sisältöä. Tavoitteena on, ettei samaa asiaa viestitä moneen kertaan. Nettietiketin tulee sisältyä jatkuvasti opetukseen ja yksikön rutiineihin.

Opettajien ja johdon osaaminen

Esikoulun opettajilla tulee olla perustiedot siitä, miten laitteet toimivat ja miten niitä voidaan käyttää esikouluryhmän päivittäisessä työssä. Se sisältää yhtäältä sovellukset ja niiden käytön itse tai yhdessä oppilaiden kanssa sekä toisaalta digitaalisten resurssien käytön osoittamaan tai esittelemään sisältöä lapsille.

Opettajien tulee hallita yhteisesti käytettävien alustojen ja järjestelmien perusteet. Tällä hetkellä käytössä ovat Wilma ja Office-365 sekä lukiossa myös Fronter, mutta tämä voi aikaa myöten muuttua.

Tämän lisäksi opettajien tulee osata työkaluohjelmat, sovellukset ja järjestelmät, joita käytetään kunnassa ja omassa yksikössä sekä erityisesti opettajan omissa oppiaineissa. Jatkuva täydennyskoulutus ja inspiroituminen uusien mahdollisuuksien myötä ovat tässä hyvin tärkeitä.

Rehtoreiden tulee lisäksi johtaa digitaalisten resurssien kehitystä ja käyttöä. Rehtoreiden osaamisalueeseen kuuluvat myös hallinnossa käytettävät ohjelmat, salassapidettävän tiedon käsittely ym.

Rehtori asettaa riman yksikön sekä opettajien ja oppilaiden digitaalisten resurssien käytön tasolle.

Oppilaiden osaaminen ja tuntiresurssi (katso liite 1)

IKT:n työkaluihin ja resursseihin liittyvä osaaminen on suurimmalta osin integroitu oppiaineisiin. Mutta perustason takaamiseksi sekä peruskoulun (1–9) että lukion tulisi saada 1–2 vuosiviikkotuntia käyttöön suoraan tekniseen IKT-koulutukseen.

Mitä enemmän käytämme IKT:tä yhtäältä päivittäiseen koulutyöhön, läksyihin ja kotitehtäviin ja toisaalta hallintoon, arviointiin, poissaolojen valvontaan ja oppilashuoltoon (Primus/Wilma), sitä enemmän tarvitaan koordinoivaa IKT-opettajaa sekä opettajille ja oppilaille jatkuvaa ohjausta ja täydennyskoulutusta.

Osaavat oppilaat, jotka voivat ohjata luokkatovereitaan oppitunneilla, voisi olla hyvä kehitysidea. ”Oppilas-Agentti” -järjestelmä tarjoaa siihen mahdollisuuden valmiiksi kehitetyssä ohjelmassa.

10-sormijärjestelmän hallinta olisi etu nyky-yhteiskunnassa. Vöyri ei ole merkinnyt tätä opetussuunnitelmaan, mutta kokeilutoimintaa voitaisiin mielellään toteuttaa 3. vuosiluokalta lähtien.

IKT erityisopetuksessa

Tietokone ja tabletti ovat itsestään selviä apuvälineitä erityisopetuksessa. Tietokoneet, tabletit ja niiden sovellukset mahdollistavat motivoivan, kompensoivan ja monipuolisen opetuksen yksittäiselle oppilaalle. Näillä apuvälineillä mahdollistetaan myös integrointi ja eriyttäminen. Kompensoivat apuvälineet ovat nykyään hyvin kehittyneitä, ja niitä kehitetään jatkuvasti. Erityisopetuksessa on aina oltava päivitettyä tekniikkaa, ja erityisopettajien tulee huolehtia, että he pääsevät viimeisimpään täydennyskoulutukseen voidakseen seurata kehitystä.

Luku- ja kirjoitusvaikeuksista kärsivät oppilaat tarvitsevat henkilökohtaista ohjausta kompensoivien apuvälineiden käytössä. Lähinnä erityisopettajat huolehtivat tästä ohjauksesta, mikä puolestaan tarkoittaa, että he tarvitsevat IT-tukihenkilön tukea.

Kunnassa on kuntaverkko, jossa sovellukset jaetaan tableteille. Sovellukset ovat tärkeitä, ja niitä tulee päivittää jatkuvasti. Erityisopettajien on saatava jatkuvasti tietää, miten sovelluksien kanssa toimitaan, jotta niitä voidaan hyödyntää maksimaalisesti opetuksessa ja myös opastaa koteja tarvittaessa.

Erityistarpeilla oppilailla tulee aina olla käytettävissään kompensoivia apuvälineitä, joita he tarvitsevat osallistuakseen opetukseen.

Dateron ja Lärumin kanssa tehdään tietokoneohjelmiin ja täydennyskoulutukseen liittyvää yhteistyötä. Kirjaston kautta voi lainata harjoitusohjelmia.

Oppilaiden osaaminen

Strategian liitteenä on **selvitys siitä, mitä oppilaiden tulee osata opetuksen tietyillä avaintasoilla**. Sen täytyy kuitenkin saada elää ja sitä tulee päivittää usein, joten esitämme sen tässä liitteenä, jota opettajat ja koulun johto voivat jatkuvasti päivittää ja kehittää. Tarkoitamme **tuotetulla materiaalilla** selvityksessä sitä, mitä uudessa opetussuunnitelmassa kutsutaan monilukutaidoksi eli tekstiä, kuvaa, ääntä, filmiä ja niiden erilaisia yhdistelmiä. Materiaalissa on aina tuottaja-vastaanottaja-suhde, joka on nyky-yhteiskunnassa aiempaa monimutkaisempi.

Tuotettu materiaali voi olla yksilöllistä tai yhteistä erikokoisille ryhmille tai tiimeille. Myös tuottaminen voi olla sekä yksilöllistä että kollektiivista oppilaiden ja oppilaiden-opettajien yhteistyötä.

Osaaminen koostuu osin teknisestä osaamisesta eli siitä miten ohjelmia, sovelluksia, laitteita, tiedostonkäsittelyä, materiaalin jakamista, sosiaalista mediaa ym. käytetään, ja osin eettisempää

ja sosiaalisempaa aspektia eli nettietikettiä, vastuuta materiaalin autenttisuudesta, plagiointiriskejä jne.

Osaaminen muodostuu informaatiosta, jota henkilön on itse nykyään tarkasteltava lähdekriittisesti, priorisoitava, kerättävä eri lähteistä ja sen jälkeen prosessoitava (joskus ryhmän jäsenenä). Informaatio muuttuu henkilön osaamiseksi vasta tässä kokonaisuudessa.

Katso oppilaiden osaamistasot liitteestä 1.

Taloustilanne ja visio

Kunnassa tulee olla IKT-opettaja vuonna 2020. Kunnan koulujen kaikilla 3.–9.-luokkalaisilla on oma laite, One-to-One. Lukiolaisilla tulee jo nyt olla oma tietokone, joka täyttää digitaalisten ylioppilaskirjoitusten järjestelmävaatimukset.

Priorisointijärjestys:

1. Lukiolla täytyy olla käytössään teknisen koulutuksen saanut IKT-opettaja (joka voidaan mielellään yhdistää F-9.ään).
2. 7.–9.-luokkalaisilla tulee olla oma tietokone liisattuna ja lainattuna. Esikouluissa tulee tabletti-tehys saada nousemaan 5–7 oppilaaseen.
3. 5.–6.-luokkalaisilla tabletti liisattuna ja lainattuna (koko luokalle vl 1–4)
4. 3.–4.-luokkalaisilla tabletti liisattuna ja lainattuna (koko luokalle 1–2)

Oppilaiden, jotka saavat viedä laitteensa kotiin, tulee allekirjoittaa käyttäjäsopimus, jossa tulee selvittää korvaus- ja vastuukysymykset.

Kunnan sivistystoimi panosti vuonna 2011 hiukan yli 50 000 euroa IKT-liisaukseen. Liisaukset sisälsivät tuolloin ja sisältävät nytkin joitain projektoreita ja dokumentointikameroita sekä oppilastietokoneet ja henkilöstön/hallinnon laitteiston. Meillä oli v. 2011 keskimäärin 5,3 oppilasta tietokonetta kohti. Tuolloin kouluissa ei juurikaan ollut tabletteja. Nyt vuonna 2017 tablettien osuus on yli 50 % laitekannasta, nykyään yhteensä 294 oppilaslaitteesta.

Vuoden 2015 tilinpäätöksessä liisauksen kokonaissumma on noin 87 000 euroa. Se sisältää lasten päivähoidon noin 11 000 euron laitekannan ja myös kopiointikoneiden liisauksen, jotka eivät sisällyneet vuoden 2011 lukuihin. Kun tarkastellaan koko kehitystä vuoden 2011 tilanteesta vuoden 2015 tilinpäätökseen, liisauksumma on kasvanut suunnilleen 47 000 euroa, pois lukien lasten päivähoidon. Edellisen strategian visiossa liisaukstarpeen kasvuksi arveltiin 44 000 euroa, joten voimme sanoa **saavuttaneemme viime strategiakauden taloudellisen tavoitteen**. Laitetiheys on kasvanut 5,3 oppilaasta laitetta kohti v. 2011 nykyiseen 2,5 laitteeseen oppilasta kohti v. 2017. Laitteiden hinta on hiukan laskenut, ja kun tablettien liisauksia on lisätty, laite- ja vuosikohtainen kustannus on supistunut merkittävästi, jonka ansiosta saamme lisää laitteita samalla hinnalla. Lisäksi osa laitteista on voitu hankkia ulkoisella

hankerahoituksella. Tässä tietokoneiden ja kopiointikoneiden liisauksen tuoreinta rahoituskehitystä:

	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget2017
Grundläggande	-36 040,32	-43 050	-52 060,00
Åk 7-9	-27 997,13	-31 710	-31 650,00
Gymnasiet	-12 042,11	-13 300	-13 300,00
DELSUMMA	-76 079,56	-88 060,00	-97 010,00
Dagvården	-10 925,13	-11 240	-15 130,00
TOTALSUMMA	-87 004,69	-99 300,00	-112 140,00

Yllä olevassa muutoksessa olemme nyt siis tilanteessa, jossa kouluhenkilöstöllä on omat laitteet ja laitetiheys on kasvanut 5,3 oppilaasta laitetta kohti 2,5 oppilaaseen laitetta kohti.

Vuoden 2017 talousarviovalmistelussa liisauksessa on noussut edelleen 12 000 eurolla 112 000 euroon ja laitetiheys on sen myötä edelleen kohentumassa. Koska sivistyspuoli on yleensä tehnyt nollabudjetin tai jopa tehnyt säästöjä, liisauksbudjetin kasvussa on suurelta osin kyse sisäisistä priorisoinneista ja varainsiirroista koulujen muusta materiaalista, välineistä tai oppikirjoista digitalisaation edistämiseen.

Strategian visio tarkoittaa liisauksrahoituksen tarpeen kasvua seuraavan mukaisesti:

IKT-opettaja: 35 000 euroa vuodessa

Vaihe 1, One-to-one vl. 7–9; 20 850 euroa vuodessa

Vaihe 2, One-to-one vl. 5–6; 20 850 euroa vuodessa

Vaihe 3, One-to-one vl. 3–4; 9 150 euroa vuodessa

Lähdemme siitä, että opetushallituksen ja -ministeriön rahoittamia hankkeita, esim. Tuutoriopettajatoimintaa ja Oppimisympäristöhanketta voitaisiin osin hyödyntää strategian tavoitteiden saavuttamiseen.

Ne ovat välineitä strategian toteuttamista varten. Se millä tasolla IKT:n käytön halutaan kunnassamme olevan, on poliittisten ja talousarvioon liittyvien päätösten asia. Tulevaisuuden suunnittelussa tulee ottaa huomioon useita seikkoja;

- 1) Kehitysvauhti on yhä nopeampaa niin laite- kuin ohjelmistopuolellakin – emme halua sitoa käsiämme liian pitkäksi aikaa sovittuihin järjestelmiin (jo kolme vuotta on pitkä aika).
- 2) Hintakehitys suuntautuu alaspäin samalla, kun uutta tekniikkaa ilmestyy markkinoille. Uusin tekniikka on aina kalleinta. Jo vuoden vanhakin tekniikka voi olla huomattavasti edullisempaa.
- 3) Meillä tulee olla yhteinen näkemys siitä, millaisen IKT-tason me haluamme, ja sen jälkeen huolehtia siitä, että budjetointi tehdään sen mukaisesti ja oikeudenmukaisella tavalla – IKT ei enää ole vain siitä kiinnostuneiden opettajien aluetta – IKT on sekä

demokraattinen oikeus että väistämätön pedagoginen työväline ja jokapäiväinen informaatiokanava.

4) Tukitoimintoihin tarvitaan lisää henkiöstöresursseja.

Liitteessä 2 esitetään koulujen tilanne v. 2016 ja kehitystyön visio.

Turvallisuus ja valvontainstrumentit

Turvallisuudessa keskeistä on, että opettajat kasvattavat oppilaita vastuulliseen ja terveeseen digitaaliresurssien ja verkon käyttötapaan päivittäisessä työssä.

Alaikäisten tulee saada huoltajien allekirjoittamalla lomakkeella pääsy pilvipalveluun ja sähköpostiin. Pilvipalvelu ja sähköposti jatkuvat sen ajan, kun oppilas käy kunnan koulua.

Kuvien tai filmien julkaisemisen sosiaalisessa mediassa tulee aina perustua huoltajilta saatuun lupaan (alaikäisten kohdalla) **sekä lapsen omaan lupaan (suullinen lupa riittää)**. Lomaketta tulee käyttää vähintään kerran lukuvuoden aikana.

Kunta (IKT-suunnittelija) vastaa siitä, palvelimillemme kirjautuneet oppilaat eivät pääse internetissä sellaisille sivuille, joiden voidaan ajatella sisältävän arkaluontoista ja/tai laitonta aineistoa, sekä siitä, ettei tällaista aineistoa tallenneta oppilaiden alueille/pilvipalveluihin. Koulun johdolla on oikeus väärinkäytöstä epäillessään tutkia selvitystarkoituksessa oppilaan alueet.

Verkko tulee rakentaa niin, että eri käyttäjäryhmiä voidaan rajata tai niille voidaan antaa pääsy verkon eri osiin. Kaikilla työasemilla tulee olla aktiivinen ja päivitetty virustorjuntaohjelma.

Opettajille tulee voida asentaa ohjelmia/sovelluksia omille laitteille. Koulun tietotukihenkilöllä tulee olla käytössään kaikki hallinnointi- ja ylläpitotyökalut yksikön kaikkiin laitteisiin.

Kouluille tulee antaa mahdollisuus hallinnollisen ja salassapidettävän aineiston tallentamiseen palvelimelle, mutta hyvin suojattuna oppilailta tai ulkopuolisilta.

Eri osapuolten vastuunjako tulee käydä läpi IKT-toimiston, rehtoreiden/koulunjohtajien ja tukihenkilöiden kesken vuosittain, ja yhteisiä kokouksia tulee pitää säännöllisesti.

Rajoitettu, avoin vierailijaverkko tulee olla omille laitteille (BYOD) ja esim. ulkopuolisille vierailijoille/luennoitsijoille. Omia laitteita voi käyttää opettajien ja yksiköiden harkinnan mukaan, mutta meidän on taattava, että kaikki oppilaat saavat käyttöönsä digitaaliset apuvälineet riippumatta siitä, mitä he itse omistavat. Oppilaiden/koulujen laitteet kirjautuvat kouluverkkoon.

Sosiaalisen median käyttö tuo mukanaan sekä mahdollisuuksia että riskejä, joita on seurattava ja arvioitava ikä- ja käyttäjäryhmien mukaan sekä sosiaalisen median tarjoaman pedagogisen hyödyn mukaan. Katso ”*Suosituksia sosiaalisen median käytöstä opetuksessa*” (OPH/400/2012).

Lomakkeet

Vahvistetaan ja tarkistetaan viranhaltijatasolla.

- Henkilökohtaisen laitteen sopimus
- O-365 (sähköposti ja pilvipalvelu) alaikäiselle
- Sääntölomakkeet/lupalomakkeet laitteiden, valokuvien, filmin, sosiaalisen median jne. terveille käytölle (nämä riippuen iästä ja yksiköstä. Vahvistetaan ja tarkistetaan viranhaltijatasolla).

Kunnan yhteisten järjestyssääntöjen tulee sisältää säännöt sosiaalisen median (SoMe) käytölle, säännöt yksikön laitteiden ja/tai lainattujen laitteiden käytölle sekä yleiset linjaukset verkon terveille käytölle ja verkkoviestinnälle.

Lomakkeista tulee käydä ilmi vastuu ja velvollisuus ilmoittaa väärinkäytöksestä sekä mahdollisuus sulkea henkilö järjestelmästä, mikäli sääntöjä ei noudateta.

Liitteet:

- 1) Oppilaiden osaamistasot (tarkistaminen viranhaltijan vastuulla)
- 2) Laitetilanne syyslukukaudella 2017